

DE ALGAIDA

Copla de's testament que fe es batle d'aquest poble y que trobarem archivat a sa casa de la vila. (1)

(1) Aquest testament va essé publicat an es número 8 de sa Revista «COPEO» corresponent a dia 21 de Febré de 1980, degudament somés y aprovat per sa Censura Governativa.

Día vintidós del mes de febré de l'any del Señor mil noucents trenta del sigle passat.

En nom de Deu nostre Señor Jesucrist y de la Puríssima sempre Verge María, Mare advocada nostra, concebuda sens mácula de pecat original. Amen.

Com sia cosa certa y determinada que tot batle ha de deixá sa vara y ben certa també l'hora d'entregá es mando y seguí es crit aconsellat per el sant profeta Isaias dient: «Dispón de la teva casa y bens perque has de morir y no sempre viure. Per axó: Jo, F. de Tal y Tal, fill d'en Toni, famaté, y de sa seva muller, trobantme jove encara, pero tement a los perills de sa meua destitució, estant empero, per la gracia de Deu en cumplida memoria, firme paraula y amb tot mon enter judici, de que jo el notari no en don fé, y volent dispondre de los bens temporals que el señó dictadó m'encomaná en esta vida mortal, fas y ordén aquest darrer testament, en el cual pos y enomén en marmasors meus y d'aquesta última voluntad meua executors a Pep Serení, Miquel Benet, Tomeu Osol, Pep Manuel, Juan Just, Sort Matarratas, Llorens es Sabaté, Pep Garina, l'amo'n Toni d'Aubeña y Juan Tiró, mos amichs, tots junts y cada un d'ells, a los quals preg y exhort que ja que está decretada sa meua expulsión, ells de mos bens fassen y executin lo que per mi abaix trobarán ordenat.

Primerament y antes de totas cosas, encomanant la mia ánima en mans de nostro Señor Jesucrist qui aquella ha redimida amb sa seua sang preciosíssima; donarán sepultura a mon cadáver a son Micola, cuya sepultura vull sia feta a voluntad de dit marmasor Pep Garina. Que lo día de mon enterro ma sia cantat un ofici conventual y salve a cada capella p'en Joan Roseió, Miquel Estaqueta, Juan-Ramona y Gori Perol y demás bons cantadós de la vila, cos present, en el cual ferán guardia permanent sa junta directiva de s'unió pastelera qu'el cel mos vorém.

Ara segueix una llarga lletanía de «llegats píos» perque «Deu nostre Señor Jesucrist, benigníssim Redemptor de las nostras

ánimas tingue misericordia de mi y ma vulle perdonar las mias culpas a pecats.» Com que aquest romanso interessa solament en es mercadés de fals perdóns, en faré cas omís per no fe ganas de caca en es lectós. Mes avall segueix y diu:

Item lex an en Guiem de sas Menas tot es carré d'es Sol, tirant cap an es poll d'en Perilla fins es camí de s'heretat y tornant an es moll d'en Boso, proxímanent unas mil corderades. Aquesta deixa es p'es civisme que demóstrá y p'es servici gran que a s'unió pastelera fe cuant votá se destitució d'es secretari amb papeleta uberta. Item també li deix per bon amó es predio de son Micola que ferá servey d'enterrari es meu cadáver una vegada que jo sia difunt.

Item lex a sa lloca per tota part heretat y llegalítima s'hostal de na Juaneta a s'eujup de Son Pujol voltant per c'an Floret y acabant a sa creu de sa garriga, que serán unas tres mil corderadas. Es meu dit marmasor Pep Serení a s'hora de sa meua mort li entregará una dotzena de uróns d'es que hey há dins la casa y ademés un morral d'espant en bon estat:

Item lex a Pera de sa Torre per s'aprovació cega a tots es meus projectes, sas comunas y es camp gran y es cabestrell amb flecos que trobará penjat dins es cuarto de dorme, cuyo cabestrell no mes he duit un pic.

Item lex an en Masolas sa maleta plena tal com se trobará en badayá jo. Ademés tot es fil y tatxes que dins sa botiga trobará.

Item lex a Pep Manuel s'ego de Bini-comprat, tota sa seca de c'an Pera Mena y uns gaviláns, dos picóns y un caviq que trobará dins sa portassa.

Item lex a Tomeu de s'eujup una dotzena de pipas de terra, un fabiol y unas beases.

Item a Pep Serení ets estoríns que mumpare empleava antes de jo essé batle.

Item lex a Just y Didas, mos bons amichs, es plects de firmas que no volgueren admetre y pregaré per ells an els sants del cel. Los don aximateix empríu en es pou de sa plassa.

Item lex en es de Sofi Ribas tots es baixos de Pina fins an es pí de Son Perot, Y

perque sempre ha dit amén, li deix també s'hort d'en Falconé, mitja dotzena da dogats y unas cucales de batre y empríu a sa casa de sa plassa per si te a fe cap feina precisa.

Item lex al amo'n Toni d'Aubena desde es-poll d'en Perilla, tot es barri del coll des churics fins an es camí de Porreras y l'impos s'obligació d'entregá an es de son Micola un porc gras cada any perque a di lloc no hey há figueras. Item li preg y exort a que se punti socio a c'an Mulet o be a c'an Fuyana, que segurament será rebut amb tot honor y amb palmes.

Item lex a Miquel Benet un joc de solapas de seda y unas espardeñas que les falten uns cuants uiets, tot lo cual heu trobará dins sa maleta d'en Masolas.

Item an en Batle, per bon espion, li deix una dotzena de betúm «Mey», quatre espau-madós grossos y una bota d'arèngades que guart desde l'any catorze. Man aximateix y dispong que, una vegada mort, sia encoblat an es cadáver d'en Pep Serení y enterrats junts dins son Micola.

Item man y dispong qu'en Tomeu ossos sequesque de concejal y que ni are ni mai puga essé enjigat. Item li deix tres pareis de calcetins que trobará dins sa caixa grossa y es devantés de sa camia que jo duya quant vengué es governadó.

Item lex a Pep Garina sa carreta d'es porch y s'ase comrat fa pochs días y així ferá parey. Li lex aximateix dos morrals d' espart y ses beasas que ma deixá es meu onclo. Es sa meua voluntad que dit Garina fassi un panegiric es día d'es meu enterro sobre sas excelencias y ventatjas d'es que pertenesqueren a sa patrioca.

Item perque no te compostura deix en Sant tal com es. Item, aquella verdolaga qu'está penjada demunt sa patrioca, que té quatre pams justs y dos de gruixa, será per tal mon amich; y exort y man a Pep Manuel que duas vegadas cada setmana li exhibi. També li deix totas sas encollas que se tro-

barán a sa botica es día de ma mort y devall es taurell hey ha set pots de matá ratas y duas embostas d'encens que cuidarà d'escampá dins c'an Fuyana. Si així ho fá, pregaré a Deu per sa seva ánima que té.

Item an es sort matarratas lex una lata de vencina perque netetji s'alcoba y una ribella plena d'aigorrás per llevarse sa roña. Ja persona, l'impos s'obligació d'anarsen a viure a c'an Tropell perque el sofresquen es comunencs per secula seculorum.

Item lex an es de s'escola sas lámínas que no he tengut temps de vendre y sa caixa de ferro per gordá es suspiros que farà; y además li don ampríu an es pou de sa casa de la vila. Dispong també que sequesque ab so mateix embut repartint sa justicia y axó durant sa seua vida y después de mort. Es ma voluntad que suprimesque es badais.

Item a D. Santiago Puente y demés, joh mon gran escuder mai prou alabat per ses generacions presents y esdevenidoras! Item li deix uns morrions d' espart perque no s'escaldi y una vaca de s'hort de baix que porá triá ell mateix de sas quatre que hey há.

Item lex tot lo restant que queda de fora vila y es carré de l'Iglesí tirant a ma dreta fins a s'hostal d'en Gi, a Toni de sa torreta, de tot lo cual en porá fé pols. Afavoresc un poc aquest mon cherec amig de tots perque no tengui necesidat de subjectarse an es contraris.

Item es ma última voluntad que des dobbés de sa casa de la vila entreguin a Juan Tiró lo que demani perque juntament ab tots es tomeus pugan aná a visitá sas exposicions, promesa que fonc feta es día de sant Agustí pe sa tocada que me ferán y además tal llegat y de lo que sobri vull qu'es día des meu enterro fasin tot quant sápiguen ab sos instruments y mentres a l'iglesi tocará sa campana grosa preg an en Joia que toqui sa menuda an en Sant.

Per sa copia,

Tomeu Bartola.

